

KAREL SVOLINSKÝ, český malíř, grafik, ilustrátor, typograf a tvůrce písma, scénograf a vysokoškolský pedagog, se narodil 14. ledna 1896 na Svatém Kopečku a zemřel 16. září 1986 v Praze.

V letech 1910–1916 se v Praze vyučil řezbářem. Ve studiu pokračoval od roku 1919 na Uměleckoprůmyslové škole v Praze. Zde u Štěpána Zálešáka studoval malbu a grafiku (1919–1921), u Bohumila Kafky sochu (1921), po úrazu se zaměřil především na grafiku a nástěnnou malbu, kterou mezi lety 1922–1927 studoval u Františka Kysely.

Jeho tvůrčí záběr byl neskutečný. Čeho se chopil, v tom byl výjimečný – ať to byly komorní umělecké oblasti (poštovní známky či příležitostná grafika), návrhy bankovek, užitných drobností, návrhy divadelních kostýmů a scén, návrhy knižní vazby, pamětní listy, plakáty, fotografie, množství knižních ilustrací, návrhy goblénů, až po monumentální práce ve veřejném prostoru (mozaiky a vitráže).

Za svého dlouhého života získal řadu titulů (profesor na VŠUP v Praze, národní umělec), mnoho zasloužených poct a cen doma i v zahraničí, uznání jako přední folklorista, fotograf, scénograf, loutkář, řezbář, ilustrátor, designér, malíř a grafik.

Tvorbě knižních značek se věnoval jen sporadicky. Exlibristickým soutěžím, včetně zahraničních, se vyhýbal. Žádosti sběratelů o zhotovení knižní značky až na výjimky odmítal. Podle zjištění dr. S. Vencla vytvořil v letech 1922–1986 asi 150 exlibris, převážně pro své přátele a na své jméno. Polovinu exlibris provedl dřevorytem, třetinu zinkografií a zbytek různými technikami.

Pro novoročenky a přání k Vánocům měl větší pochopení (uvádí se počet 400 a to v širším spektru použitých grafických technik). Dr. S. Vencl správně zdůrazňuje, že toto komorní dílo K. Svolinského patří ke zlatému fondu české moderní příležitostné grafiky.

Z většiny drobných artefaktů číší řemeslná poctivost, hravost, radost i pokora, nevyčerpatelná invence, a dokonce smysl pro experiment. Nejde tedy pouze o malá díla hodná estetického obdivu, ale zasahují nás citově jako vyloženě srdeční láskyplná záležitost.

Vždy se jedná o mistrné zpracování námětu ladnou kresbou a písmem nezaměnitelným výtvarným rukopisem.

Ke svému profesorovi se tři roky po jeho úmrtí přihlásila početná skupina dvaceti tří žáků putovní výstavou ve čtyřech moravských městech. Mezi jeho žáky patří např. Oldřich Kulhánek, Jaroslav Sůra, Rostislav Vaněk, Karel Šafář, Jiří Bouda, Jindřich Pileček, Karel Beneš.

PhDr. Jiří Ort